

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 99/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Petrom Arendackým, advokátom, Železničiarska 13, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 9C/67/2014 z 3. júla 2018 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co/46/2020-91 z 27. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 47 ods. 3, práva na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 1, práva na ukladanie povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov v civilnom spore, ktoré žiada zrušiť s tým, že vec sa vráti okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

2. Centrálny depozitár cenných papierov Slovenskej republiky (ďalej len „centrálny depozitár“) sa ako žalobca domáhal proti sťažovateľovi zaplatenia [REDACTED] s príslušenstvom z dôvodu, že podľa zákona sťažovateľovi vedie účet majiteľa cenných papierov, a to za odplatu podľa zákona. Cena služby bola vypočítaná v zmysle cenníka centrálného depozitára, a to tak, že žalobca vyfakturoval sťažovateľovi dve faktúry za roky 2008 a 2009, každú po [REDACTED], a faktúru za rok 2010 po [REDACTED]. Sťažovateľ vzniesol námietku premlčania a okresný súd priznal žalobcovi právo na zaplatenie [REDACTED], teda za faktúru za rok 2010 a vo zvyšku žalobu zamietol.

3. Na odvolanie sťažovateľa bol rozsudok okresného súdu rozsudkom krajského súdu potvrdený. Sťažovateľ v odvolaní v podstatnom uviedol, že žalobca nepreukázal, že má povolenie na činnosť vedenia účtu majiteľa cenných papierov a že mu za túto patrí odplata. Sťažovateľ dodal, že okresný súd len odkázal na cenník žalobcu, pričom sa nezaoberal otázkou, ktoré zákonné ustanovenie žalobcu oprávňovalo jednostranne určovať cenu tovaru a služby. V závere dodal, že o službu, zaplatenie ktorej sa žalobca v konaní domáhal, osobne nikoho nepožiadaval, nijako ju nevyužíval a neprinášala mu žiaden ošoh.

4. Krajský súd sa nestotožnil s námietkou sťažovateľa a odôvodnenie napadnutého rozsudku nepovažoval za nepreskúmateľné, pretože vyhodnotil, že okresný súd v postačujúcej miere uviedol, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval vykonaným dokazovaním za preukázané a z ktorých vychádzal, pričom ozrejmil svoje úvahy pri hodnotení dôkazov a následne vyjadril, ako vec posúdil po právnej stránke. Vzhľadom na to, že sťažovateľ v konaní pred okresným súdom nespochybňoval existenciu povolenia žalobcu na výkon činnosti centrálného depozitára cenných papierov, v rámci ktorého bol i oprávnený viesť účet majiteľa cenných papierov, teda existencia takého oprávnenia nebola medzi stranami sporná, krajský súd na jeho námietku v zmysle § 366 Civilného sporového poriadku neprihliadal, pretože išlo o neprípustnú novotu. Krajský súd dodal, že žalobca bol oprávnený určiť odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov na základe prevádzkového poriadku schváleného Národnou bankou Slovenska, ktorý je dostupný spolu s cenníkom na webovej stránke žalobcu, a žalobca nebol povinný výšku poplatku žalovanému osobitne oznamovať alebo žiadať o jeho súhlas.

III.

5. Podľa sťažovateľa napadnutými rozsudkami bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, pretože okresný súd nezisťoval, či žalobca má právo na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov, a krajský súd námietku sťažovateľa vznesenú v priebehu odvolacieho konania vyhlásil za neprípustnú novotu. Sťažovateľ považuje namietanú absenciu preukázania tohto povolenia v odvolacom konaní za prostriedok procesnej obrany, ktorou malo byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Sťažovateľ podotkol, že nemal možnosť namietat proti obsahu povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára, pretože obsah tohto povolenia nepoznal.

6. Sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na rovnaké zaobchádzanie z dôvodu, že oba konajúce sudy nebrali na ťarchu žalobcu, že počas celého konania netvrdil a nepreukazoval, že činnosť, za ktorú požaduje od sťažovateľa odplatu, má uvedenú v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára, a na druhej strane krajský súd dal na ťarchu sťažovateľovi skutočnosť, že nenamietal proti neexistujúcemu skutkovému tvrdeniu a dôkazu. Podľa sťažovateľa bolo krajským súdom porušené aj jeho právo na prejednanie veci v jeho prítomnosti.

IV.

7. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľ mohol podať odvolanie, čo aj využil a o odvolaní rozhodol krajský súd. Existencia opravného konania neprípúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom rozsudku okresného súdu, keďže odvolanie predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa (II. ÚS 345/2020). Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tomto rozsahu pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

8. Ústavný súd poukazuje na to, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (IV. ÚS 339/2013). Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa ani na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07).

9. Pri zanedbateľných sumách z ústavnoprávneho hľadiska vo väčšine prípadov absentuje intenzita zásahu do základných práv. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď je v hre zjavne bagateľná suma, poskytuje ústavnoprávnú ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu alebo intenzite (IV. ÚS 251/2011, I. ÚS 477/2017). Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad nejde. Predmetom odvolacieho konania bolo zjavne bagateľných 10 eur. Napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych dôvodov, z ktorých nemožno dospieť k záveru, že rozhodnutie je svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Argumentácia krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu je dostatočná, jasná a zrozumiteľná, pričom je založená na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone.

10. V konaní na okresnom súde sťažovateľ nenamietal, že žalobca nepreukázal, že má povolenie na činnosť vedenia účtu majiteľa cenných papierov a že mu za túto patrí odplata. Krajský súd túto námietku sťažovateľa vznesenú v priebehu odvolacieho konania kvalifikoval ako neprípustnú novotu. Podľa podústavného práva, konkrétne § 149 Civilného sporového poriadku, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Sťažovateľom vznesená námietka, že žalobca nepreukázal skutočnosti potrebné na to, aby bolo jeho žalobe vyhovené, je prostriedkom procesnej obrany – konkrétne hmotnoprávnou námietkou, ktorej podstata spočíva v tom, že z tvrdeného skutkového stavu nevyplýva v žalobe uplatnený nárok. Podľa § 154 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Z priebehu sporu na všeobecných súdoch je zrejmé, že sťažovateľ námietku, ktorej podstatou bolo to, že zo žalobcom tvrdeného skutkového stavu nevyplýva dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku, vzniesol až v odvolacom konaní, teda po uznesení, ktorým bolo dokazovanie skončené.

11. Záver krajského súdu o „neprípustnej novote,“ správnejšie oneskorenou využitím prostriedku procesnej ochrany, nemožno považovať za správny v rovine podústavného práva, keďže vzťah žalobcu a sťažovateľa možno považovať za spotrebiteľský (II. ÚS 677/2017), sťažovateľ nebol v konaní pred okresným súdom zastúpený advokátom a podľa § 296 druhej vety Civilného sporového poriadku sa ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania nepoužijú na spotrebiteľský spor. Toto porušenie procesného predpisu však s ohľadom na to, že sťažovateľ mal už v konaní pred okresným súdom možnosť namietat, že zo žalobcom

tvrdeného skutkového stavu nevyplýva ním uplatnený hmotnoprávny nárok, však neodôvodňuje to, aby takéto porušenie bolo posúdené ako výnimočný prípad, v ktorom by bol pri bagateľnom charaktere sporu zásah do procesných práv sťažovateľa v takom rozsahu a intenzite, že by z neho bolo možné dospieť k záveru o porušení jeho základných práv. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu namietaného rozsudku krajského súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu